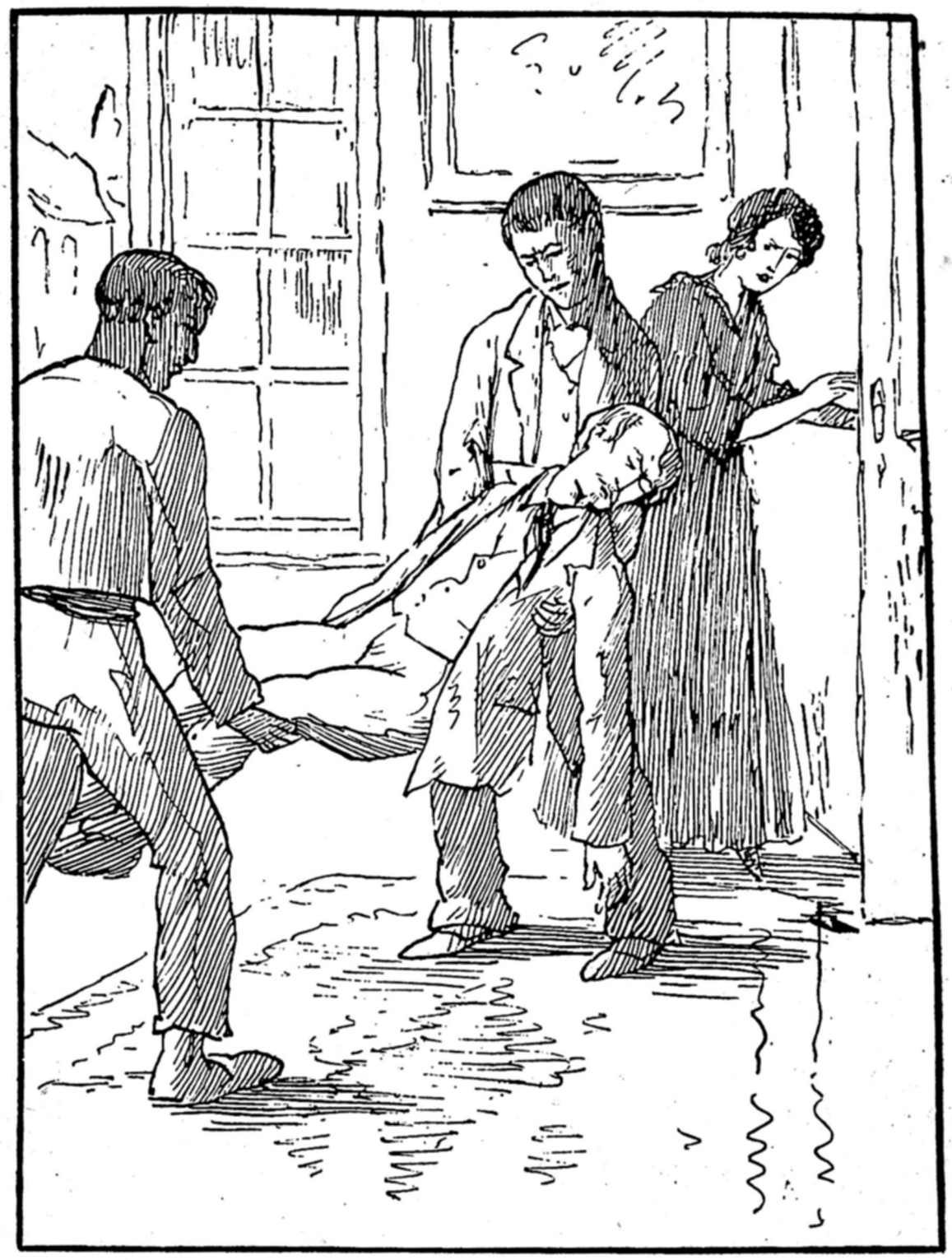

Evraert werd bewusteloos weggedragen (Blz. 292).

Zoo lag zij daar dan weder in doffe gelatenheid in haar lot tot een weldadige tranenvloed aan haar beklemd hart verlichting gaf.

Daarbij straalde er ook een flauwe glimp van hoop in haar hart.

Francisco Evraert telde veel invloedrijke vrienden.

Hij en haar oom zouden stellig hemel en aarde bewegen om haar op te sporen.

Spoedig ook zou Avallos terugkeeren die zeker alles zou te werk stellen om inlichtingen omtrent haar lot te verkrijgen.

— Waarom, dacht zij, waarom heeft Bernardo mij niet gedood?

Ja, waarom?... Hij had haar toch in zijne macht!

Met ontzetting huiverde zij bij de gedachte dat hij haar levend in zijne macht wilde houden om haar de wet te stellen.

Waar was zij?

Waar had hij haar heengebracht?

Zij blikte naar het gevlochten riet rondom en naar het dak van palmbladeren boven zich.

Deze hut was een van de tallooze ellendige verblijven die door de leperos in de omstreken van Mexico bewoond werden.

De gedachte aan ontvluchting kwam bij haar op.

Misschien was ook deze vrouw door belof-

ten om te koopen als zij wist dat zij de condeza Gabriëlla in hare macht had.

Geweld kon haar niet baten.

Gabriëlla hoorde dat de mulattin bezig was in de andere kamer.

Zij riep haar en toen de vrouw binnen kwam zeide de jonge gravin :

— Wees barmhartig, vrouw, en neem mij deze boeien af.

— Dat wil ik graag doen, Sivene, zoodra gij mij belooft dat gij u kalm en bedaard zult houden, want gij hebt wel bemerkt dat al dat razen en tieren u toch tot niets baat.

— Ja, ja, ik beloof het u, doch maak dan deze touwen los! antwoordde Gabriëlla op een smeekenden toon.

Ginebra voldeed terstond aan haren wensch.

Dan vervolgde Gabriëlla kalm :

— Gij zijt bedrogen, vrouw. Men heeft u gezegd dat ik de kamenierster Sivene ben.

— Ja.

— Dit arme meisje is eenigen tijd geleden in eene ijlende koorts het kasteel ontvlucht en in het meer verdronken. Ik ben de gravin Gabriëlla de Campanas, de wettige eigenares van het kasteel en van al hetgene daartoe behoort. Ik zal u vorstelijk beloonen als gij mij vrij laat. Ik heb over miljoenen te beschikken en zal u trouw en eerlijk zooveel in gereed geld uitbetalen als gij voor mijne bevrijding verlangt.

Ginebra had Gabriëlla kalm aanhoord en toen deze zweeg en op een antwoord wachtte, zeide zij :

— Hoor eens, Sivene, dat is juist de reden waarom men u aan mij in bewaring gegeven heeft. Gij hebt u in het hoofd gezet dat gij de gravin zijt en al de pogingen om u te overtuigen en u van uwe dwaling terug te brengen, zijn vruchteloos gebleven. Denk er eens bedaard over na en gij zult moeten inzien dat gij u bedriegt zoolang gij u voor de condeza houdt.

— Beste vrouw, dat heeft men u gezegd!

— Maar waarom zou men... ?

— Om zich van mijne goederen meester te maken.

— Zoo! zoo!

— Ik ben werkelijk de gravin. Geef mij de vrijheid terug, ga met mij naar de stad en als ik u daar niet bewijs dat ik de condeza ben, dan zal ik u gewillig weder hierheen volgen. Zeg mij hetgene gij daarvoor wilt hebben en ik betaal u de som zoodra wij in de stad gekomen zijn. Wilt gij honderd duizend piasters hebben ?

Bij deze woorden hield Gabriëlla onafgewend den blik op de mulattin gevestigd.

Een straal van hoop schoot haar door de ziel toen zij het gelaat der vrouw zag opklaren en geen antwoord ontving.

— Honderd duizend piasters, ik herhaal het, vrouw; ik laat u die aanstonds bij Avallos uitbetalen zoodra gij mij in diens huis brengt, en als gij het wilt dan zweer ik u dat ik er nooit van mijn leven zal naar vragen wie gij zijt, vervolgde Gabriëlla en hield geen oog van de mulattin af.

De vreugde op de gelaatstrekken van Ginebra maakte langzamerhand plaats voor een onheilspellende stuurschheid.

Na eene poos zeide zij :

— Ik ben geen dokter en weet niet wat doen om u het verstand terug te geven. Ik zeg dat gij niemand anders dan Sivene zijt en dat de condeza Gabriëlla in den afgeloopen nacht gestorven en reeds heden in de domkerk op een praalbed tentoongesteld is.

Het meisje sloeg de handen voor het gelaat.

Wanhopig riep zij uit :

— Almachtige God, wat zegt ge daar, vrouw ?

— De waarheid!

— De heilige Maagd wees mij genadig! snikte zij en viel bewusteloos op haar legerstede neder.

Ginebra stond daar onbeweeglijk.

Zij keek naar dat edele, bleeke gezicht, toen Anselmo, die in de andere kamer het gesprek afgeluisterd had, haar op den schouder klopte en zeide :

— Honderd duizend piasters, Ginebra!

— Welnu ?

— Het is een schoone som!

— En een strop om den hals.

— Mexico is groot en als wij het geld hebben zullen wij wel een veilige plaats vinden.

— Veilig!

— Ik ken het land.

— Veilig voor Avallos!... Die vindt ons al gingen wij naar het uiterste der aarde.

— Maar honderd duizend piasters!

— Die zullen wij van Bernardo ook wel krijgen.

— Meent ge ?

— Wacht maar tot alles afgeloopen is en hij haar aanzienlijk vermogen in zijne handen heeft.

— Hij is gierig!

— Dan zal hij mij toch het dubbele uitbetalen.

— En indien hij niet wil ?

— Dan laat ik hem de keus.

— Dewelke ?

— Met mij aan de galg te zullen gaan of mij de som uit te betalen. Zoo blijft hem niets over dan aan mijn verzoek te voldoen.

— Dat is nog wisselvallig, antwoordde Anselmo.

— En wie staat er voor ons in dat de gravin, als wij haar de vrijheid teruggeven, ons voor den streek dien wij haar gespeeld hebben niet aan de politie zal overleveren ?

Anselmo knikte.

— Gij hebt gelijk, Ginebra, sprak hij. Het geld kan ons toch niet ontgaan.

— En geduld hebben we, Anselmo.

— Zij blijft hier dus, bevestigde het monster, haar lot is beslist.

HOOFDSTUK XXIV

DE BEGRAFENIS

De dag verliep.

Frans Evraert wachtte te vergeefs op de komst zijner Gabriëlla.

Het moesten belangrijke aangelegenheden zijn die haar deden wegblijven, want als onpasselijkheid daarvan de reden geweest ware, dan zoude zij hem bericht hebben doen toekomen.

Geen boodschap kwam er.

De schilder beidde haar van oogenblik tot oogenblik.

De zuster van Sallandro hield hem gezelschap en poogde hem gerust te stellen.

Zijn ongeduld nam toe.

Hij verzocht een bediende naar het kasteel te zenden om te vragen of de condeza onpasselijk was.

De zon was onder.

De duisternis viel in.

Evraert zat voor het open raam met de senorita.

Op straat werd het druk en ongewoon levendig.

De menigte bewoog zich in dezelfde richting als had zij een en hetzelfde doel.

— Wat zou toch wel de reden van dien oploop zijn ? vroeg de senorita.

— Waarschijnlijk een politieke oploop, merkte Evraert aan. Of de keizer die doortrekt.

— Dat geloof ik niet.

— Wat zou het dan ?

De senorita stak het hoofd door het raam ten einde de geheele straat te kunnen afzien.

Zij vervolgde:

— Het is een begrafenis.

— Op deze uur ?

— Het lijk wordt naar den dom gebracht om het daar ten toon te stellen. Het moet iemand van aanzien wezen want het gaat met groote plechtigheid.

— Wie kan het zijn ?

— Ik weet het niet.

— Hoe gelukkig is de doode, vervolgde de schilder, in vergelijking met zijne achtergebleven vrienden.

— Ik zal eens vragen wie het is, hernam de senorita.

Zij boog zich over de ijzeren borstwering en riep aan eenige voorbijgangers toe of zij ook konden zeggen wie daar weggebracht werd.

Een man riep luid:

— Zeker, senorita.

— En wie is het, caballero ?

— De condeza Gabriëlla de Campanas!

Een schreeuw weerklonk...

Evraert was rechtgesprongen.

Hij zakte ineen en sloeg zijn beide handen aan de leuning van zijn stoel.

Zijn beenen rilden, zijn oogen stonden verdwaasd.

Geen woord kwam van zijne veege lippen.

Zijn mond was van schrik blijven openstaan en hij scheen te bezwijmen.

De senorita was bleek en ontsteld van het raam teruggegaan...

Zij hield zich insgelijks aan de leuning van haren stoel vast.

Ook zij kon geen woord uitbrengen.

Zij keken elkander als twee versteende menschen aan zonder dat zij eenig teeken van leven gaven.

De verbijstering week.

Evraert sprong met een gil als ware hem een dolk door het hart gestooten van zijn stoel op, waggelde eenige schreden voorwaarts en viel op den vloer neder.

De senorita snelde naar de deur en trok zenuwachtig aan de schel.

Verscheidene bedienden kwamen de kamer binnen en Evraert werd bewusteloos weggedragen en op zijn bed neergelegd. Daar lag hij den geheelen nacht met open oogen te staren, zonder één geluid, zonder één beweging. De slag had hem gekrenkt.

Hij was verlamd naar ziel en lichaam.

De zuster van Sallandro had om een dokter gezonden.

De arts bracht den nacht aan het bed van den armen jongen door.

Wat hij ook beproefde, niets gaf eenige verandering aan den toestand.

Den volgenden morgen lag hij nog even roerloos.

Plots dreunde het klokgebrom.

Evraert bewoog zich...

Hij haalde adem, richtte zich op en wou opstaan.

— Om 's hemels wil, senor Evraert, gij moogt niet opstaan, sprak de geneesheer.

Doch de zieke zei met een holle, matte stem:

— Ik ga

— Waarheen, senor?

— Naar den dom.

— Senor!

— En ik hoop, dokter, dat gij mij er heen zult vergezellen.

Hij zag er doodsbleek uit.

Zijne oogen waren in hunne holten gezonken en de wanhoop lag op zijn gelaat.

De geneesheer poogde dit voornemen af te raden.

Niets baatte.

Het rijtuig moest ingespannen worden.

Evraert maakte zich zwijgend gereed om naar de kerk te gaan, wikkelde zich in zijn mantel en nam den arm des geneesheers.

Langzaam als een lijkkoets bewoog zich het voertuig.

Nabij den dom kwam hem het ledig rijtuig van den graaf de Campanas tegen.

Een ijskoude huivering ging Evraert over de leden.

Hij kromp ineen en wikkelde zich dieper in zijn mantel.

Zij hadden den dom bereikt.

De dokter sprong uit het rijtuig, hield zijn gezel onder den arm en hielp hem afstijgen. Men kon duidelijk zien dat Evraert al zijne krachten inspande om zich staande te houden.

Toen hij de kerk binnentrad en de lichtglans van het praalgraf hem tusschen de reusachtige zuilen tegenstraalde, toen knikten zijne knieën en ontvloeiden aan zijne oogen de eerste tranen zoodat hij gansch op den dokter moest leunen om niet in elkander te zakken.

De kerk was proppensvol.

Men hadde over de hoofden kunnen loopen.

De dagbladen hadden den dood der vereerde en gevierde gravin, de vriendin der armen, de gravin Gabriëlla de Campanas, reeds den vorigen avond onder de bewoners der hoofdstad bekend gemaakt.

Oud en jong, aanzienlijk en gering, alles drong om de overledene heen.

Nog eenmaal wou men haar zien, wou men haar een laatste vaarwel toeroepen!

Op een stoel bij een pilaar moest Evraert gaan zitten.

Zijn voeten weigerden hem langer hun dienst.

Het was hem te moede als zou hij onder den last der vreeselijke ramp bezwijken.

Met moeite kon hij ademhalen en zijn hart scheen te zullen barsten want de tranen in zijn oogen waren weder opgedroogd.

Er was voor hem geen verlichting, geen troost meer te vinden.

Na eene korte rust kwam hij weder een weinig bij om de laatste droppels uit zijn lijdensbeker te drinken.

Hij ook zou nog eenmaal zijne Gabriëlla aanschouwen!

Hij ook wou haar een laatste vaarwel, een laatste afscheid toeroepen!

De dokter wilde hem tegenhouden, maar de schilder trok hem met zich naar de lijkbaar toe.

Daar lag het schoone meisje met den maagdelijken krans om de weelderige lokken!

Het was door tallooze briljanten en paarlen versierd en door een zee van licht omgeven.

Groote God!... Was het mogelijk dat die bleeke marmeren gestalte, met die ingevallen wangen, met die holle gesloten oogen, de levenslustige, eenvoudige, bloeiende Gabriëlla van gister was.

Neen, neen, zij was het niet!

Voor den schilder was er geen gelijkenis tusschen haar en de geliefde zijns harten.

En toch!

Het moest zoo wezen! de geheele wereld getuigde het immers!

De condeza was gestorven en uit het kasteel naar den dom gebracht.

De dokter gevoelde dat de arm van Evraert al zwaarder en zwaarder op hem begon te drukken.

Zachtjes sprak hij:

— Laat ons heengaan, senor.

Hij wilde hem wegbrengen.

Maar de schilder antwoordde:

— Denkt gij dat ik daardoor mijne ellende kan ontvluchten?

— Neen, maar laat ons gaan.

— Ik ben hier liever.

— Het zou voor u nadeelig kunnen zijn hier nog langer te blijven. Gij zijt nog zwak en hebt rust noodig.

— Jawel, ik heb rust noodig, zeide de schilder halfluid bij zich zelven.

Daar viel zijn blik eensklaps op twee mannen, die tegenover het lijk bij een ijzeren balustrade stonden en hunne aangezichten achter een zakdoek verborgen hielden.

Het waren de graaf Alonzo de Campanas en diens zoon Bernardo.

De Vlaming deinsde terug.

Het was hem te moede als stroomde er vuur door zijne aderen.

In plaats van den weemoed en de smart, die zich op zijn gelaat afgeteekend hadden, schoten zijne oogen nu vlammen en onwillekeurig greep hij onder zijnen mantel naar zijn dolk.

De stroom der menigte echter, die zich om het praalbed bewoog, duldde geen langer stilstaan.

Evraert en de dokter werden daardoor voortgedrongen en de laatstgenoemde maakte zich deze gelegenheid ten nutte om den zieke naar de deur en uit de kerk te brengen.

De krachten van den jongen man schoten bijna te kort om het rijtuig te bereiken.

De geneesheer moest den koetsier ter hulp roepen om hem er in te tillen.

Daar zonk hij bewusteloos ineen.

Zijne borst zwoegde krampachtig, zijne ademhaling was belemmerd.

De koetsier deed de muilezels in galop voortrijden.

Toen het rijtuig voor de woning van Sallandro stilhield scheen het leven uit Evraert gevloden te zijn.

Hij werd bewusteloos naar zijne kamer gebracht en op zijn bed neergelegd.

En eerst na een geruimen tijd ontwaakte hij uit dien toestand, welke niet veel van den dood verschilde.

De zintuigen van den zieke benevelden en de vreeselijkste schrikgestalten dansten hem voor den geest.

Hij sprak bijna onophoudelijk met gesloten oogen in zich zelven, hield zijne handen geen oogenblik stil en sprong van tijd tot tijd met opgespalkte oogen uit zijn droom op, om daarin dan terstond weer te verzinken.

De dokter week niet van zijn bed.

Hij liet zich tegen de zuster van Sallandro zeer bedenkelijk omtrent den toestand van den schilder uit.

De senorita zond een koerier naar haren broeder toe, opdat hij in allerijl met zijn dokter zou terugkomen.

Niettegenstaande de angstige stemming waarin de stad verkeerde door de berichten omtrent Juarez, bracht de begrafenisplechtigheid van de gewaande gravin de Campanas eene groote drukte te weeg.

De klokken van alle kerken riepen de inwoners naar het plein voor de kathedraal en naar de straten waar de plechtige optocht zou langs trekken.

Alle ramen die daarop uitkwamen werden door in het zwart gekleede senores bezet.

Rouwvlaggen wapperden van de daken en de stad lag in smart en rouw gedompeld.

De keizer had zich bij de begrafenis doen vertegenwoordigen.

Zoowel in den dom bij den laatsten afscheidsgroet, dien men daar aan de overledene bracht, als bij den stoet die haar grafwaarts volgde werd de grootste en rijkste staatsie ten toon gespreid.

De aartsbisschop zelf had eraan gehouden het gevierde meisje naar hare laatste rustplaats te vergezellen.

De witte zakdoeken van Mexico's schoonen wuifden haar een laatste vaarwel toe en menige traan parelde aan hare wimpers.

Onder de treurenden bij het graf der condeza wekte de oude graaf het afgemeen medelijden op.

Hij scheen onder zijne smart te zullen bezwijken en zijn zoon Bernardo, die zich insgelijks diepbedroefd voordeed, hield hem onder den arm vast.

De dagbladen brachten aan de afgestorvene eene waardige hulde.

Zij spraken van hare zeldzame talenten en

hare tallooze deugden; zij meldden dat zij met een alom geacht man verloofd was en het doel harer wenschen nabij was gestorven.

Zij bekloegen haren oom en diens zoon wier leven door dit verlies van alle vreugd en alle hoop zou verstoken worden.

En het graf was toe!

Voor eeuwig!...

HOOOFDSTUK XXV

HET ZINNELOOZEN GESTICHT

Eenige dagen na de begrafenis stapte de oude graaf Alonzo de Campanas des voormiddags in zijn rijtuig en reed landwaarts in en naar de bergen toe.

Hij had de gordijntjes voor de portierrampjes dichtgeschoven en zat in zijn mantel gewikkeld, als wilde hij zich voor de voorbijgangers verbergen.

Blijkbaar had hij den straatweg willen vermijden, want de steenachtige slechte weg, dien hij langs reed, liep in dezelfde richting als deze, en na verloop van een uur sloeg hij dezen dan ook in, doch slechts voor een korten tijd.

Spoedig verliet hij den weg andermaal en volgde den zijweg, die langzaam glooiende opliep en langs welken hij weldra een oud gebouw op den top van den berg bereikte, voor welks ingang zijn rijtuig stilhield.

Het was het Gesticht der Kranzinnigen.

De graaf stapte uit het rijtuig, de koetsier sprong van den bok en trok aan de schel, waarvan de ring naast de stevige eikendeur hing.

Deze werd spoedig geopend.

De graaf trad binnen en begaf zich door het kleine donkere voorhuis naar eene tweede deur, naast welke zich in den dikken steenen muur een klein raampje bevond.

Het was van ijzeren traliën voorzien.

Daarachter vertoonde zich thans eene in het zwart gekleede vrouw, die de grijsaard vroeg wat hij van haar verlangde.

Met eene eerbiedige buiging zeide hij:

— Ik ben graaf Alonzo de Campanas.

Dan verzocht hij de non, aan de abdis met de verzekering zijner diepste hoogachting den wensch over te brengen haar te spreken.

— Het is, besloot hij, over eene gewichtige aangelegenheid!

De non verdween.

Na eenigen tijd keerde zij met het antwoord dat de priores zijne vraag inwilligde.

De graaf gaf nu aan zijn koetsier bevel met zijn rijtuig naar het dorpje te rijden, dat niet verre van het klooster aan de helling van den berg gebouwd was.

De buitendeur werd gesloten en de graaf trad nu door de tweede deur de spreekkamer in.

De non echter deed, met de opmerking dat de priores hem in hare kamer verwachtte, de deur van dit vertrek open en bracht de grijsaard door den gewelfden gang, die op zuilen rustte en om de binnenplaats van het klooster heenliep, naar de breede steenen trap, die naar de bovenverdieping van het gebouw voerde.

De priores die het krankzinnigenhuis voor vrouwen bestuurde, was reeds oud en grijs doch nog zeer krachtig.

Zij had eene edele gestalte en een eerbiedwaardig voorkomen.

Bij haar binnentreden sprak de oude schurk op huichelachtigen, weemoedvollen toon:

— God heeft mij diep beproefd, moeder priores; gij zult zeker den onvoorzienen en schielijken dood mijner Gabriëlla gehoord hebben.

— Met diep leedwezen heb ik deze treurige tijding vernomen en de H. Maagd gebeden dat zij u de kracht en den moed zou geven om u in uw treurig lot te schikken, zeide de abdis met oprechte deelneming.

De grijsaard had zijn zakdoek te voorschijn gehaald. Hij bedekte daarmede zijn oogen en het was of hij snikte.

Er heerschte eenige oogenblikken stilte.

De blik der godvreezende en arglooze kloostervrouw was meewarig op den vuigen schelm gevestigd.

Na eene poos droogde deze zijne tranen af, haalde diep adem en zeide terwijl hij zich blijkbaar vermande:

— De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen, zijn heilige naam weze gebenedijd! Laat mij u nu zeggen waarom ik hier gekomen ben.

De priores boog het hoofd.

Zij wachtte zijn mededeeling af.

De grijsaard vervolgde:

— Een andere zorg drukt me zwaar op het hart. Ik heb uw gesticht en uwe zorg voor iemand noodig.

— O God, zuchtte de abdis. Iemand der uwen, heer graaf?

— Ja en neen, moeder priores. Het betreft een ongelukkig meisje dat ook door innige banden aan mij is verbonden. Het geldt een meisje dat in mijn huis opgegroeid is. Zij heet Sivene. Dwaas en verkeerd genoeg belette ik niet dat zij dezelfde opvoeding kreeg en hetzelfde onderwijs genoot als de condeza ofschoon ik er had moeten aan denken dat deze opvoeding haar later ongelukkig zou maken, zoodra zij gevoelde welke ondergeschikte rol de hare zou wezen in het leven. Zij was zoo schoon, zoo bevallig, zij trok zoodanig op Gabriëlla, dat ik daardoor den stand waarin zij geplaatst was, vergat. Ik behandelde haar als mijne eigene nicht. Ach! deze gelijkenis, deze schoonheid moest haar verderf worden! Zij groeide op en de speelkameraad van mijne Gabriëlla werd nu hare dienstmaagd. Nog gevoelde zij het ongelukkige van haren toestand niet, want Gabriëlla behandelde haar met dezelfde liefde en vriendelijkheid als vroeger.

Maar toen Gabriëlla zich als de condeza de Campanas in de wereld vertoonde en Sivene de dienstmaagd bleef, toen begon het bloed, dat haar in de aderen vloeide, te spreken.

De hoogmoed kreeg haar in zijn klauwen en haar verstand werd gekrenkt.

Zij had oogenblikken waarin zij zich verbeeldde dat zij de condeza Gabriëlla was.

Niets ter wereld kon alsdan het meisje van hare dwaling doen terugkeeren.

Deze aanvallen werden menigvuldiger. Zij waren de oorzaak van hoogst onaangename tooneelen en toen mijne nicht vóór eenigen tijd verloofd werd aan een Vlaamsch kunstenaar, een zekeren heer Francisco Evraert, verbeeldde Sivene zich dat zij de aanstaande bruid was.

Dit was de genadeslag.

De verstandsverbijstering van het ongelukkige meisje nam gedurig toe en hare inbeelding als zou zij de condeza zelve zijn werd eene onwankelbare overtuiging.

De dienstbare stand alsmede de naam van Sivene werden haar onuitstaanbaar.

Zij dreven haar dikwijls tot daden aan, waarvan de gevolgen nadeelig op haar zelve terugwerkten en kort vóór den dood mijner nicht sprong zij 's nachts in een vlaag van krankzinnigheid in het water.

Wij meenden dat zij verdronken was.

Gabriëlla was radeloos over het ongelukkig einde van het arme meisje dat zij als eene zuster behandelde en ik kan de gedachte niet van mij weren dat deze schokkende gebeurtenis aanleiding gaf tot Gabriëlla's plotseilingen dood. Gisteren echter hoor ik, dat Sivene niet verdronken is, dat zij leeft en dat zij zich bij arme visschers ophoudt, daar zij als Sivene niet naar het kasteel wilde terugkeeren.

Hier zweeg de graaf.

De abdis, die met belangstelling het lange verhaal had aanhoord, antwoordde:

— Arm meisje! Ja, dat is eene treurige geschiedenis, heer graaf.

— Ik ben om haar zoo bezorgd, sprak de sluwe schurk, dat ik sinds gister geen rust meer genoten heb. Ik vond haar in een midden zoo slecht voor hare ziel als voor haar lichaam. Dan ben ik tot een uiterste besluit gekomen. Ik heb aan u gedacht, moeder priores, en aan uw gesticht.

— Ons gesticht is inderdaad voor de arme ongelukkige vrouwen die in de zinnen gekrenkt zijn.

— Eén middel, eerwaarde moeder, is er om haar daarvan te genezen en dit is de reden mijner komst. Slechts geheele afscheiding van de wereld en volkomene rust kunnen dit verward gemoed vrede schenken. Gij kunt die ongelukkige misschien nog op den weg des heils terugbrengen en aan uwe bestemming, aan uwe verpleging wil ik haar toevertrouwen.

— Volgaarne, heer graaf, doch niemand wordt hier aanvaard zonder een certificaat van den geneesheer, die de zinneloosheid vaststelt.

— Dat zal ik u bezorgen, moeder.

— Dan zullen wij al onze zorgen aan haar wijden, en, laten wij het ten minste hopen, haar genezen!

— God geve het!... Ik dank u uit den grond van mijn hart voor het medelijden dat gij voor het meisje aan den dag legt, eerwaarde priores. Vergun mij echter, u nog eenige wenken ten opzichte van uwe houding tegenover de ongelukkige te geven, zeide de grijsaard.

De abdis maakte eene buiging en verzocht hem door eene beweging met de hand haar zijn inzichten mede te deelen.

— Gij zult Sivene in hevige opgewondenheid aantreffen, vervolgde de graaf, zij is

hartstochtelijk en heftig. Zij zal jammeren en weeklagen over de gruwelijke onrechtvaardigheid dat men haar niet voor de condeza Gabriëlla wil erkennen. Belet haar dadelijk bij hare komst in uw huis over dit onderwerp te spreken. Als zij niet meer door die steilgedachte behebt is, dan zal de tijd langzamerhand de wonden des geestes heelen. Behandel haar liefdevol maar tevens zeer streng. Doch vooral, eerwaarde moeder, moet gij haar het zwijgen opleggen, opdat hare ziel tijd hebbe om tot zich zelve te komen en het verstand zijne rechten weder bij haar doe gelden. Ik behoef de vrees toch wel niet uit te drukken dat zij schriftelijk met de wereld zoude in aanraking kunnen komen om hulp te verzoeken en daardoor onaangenaamheden te veroorzaken. Zij is zeer bekwaam in vrouwelijke handwerken. Zij teekent en schildert voortreffelijk en kan ook vlug met de pen omgaan. Geef haar veel werk, dat verdrijft best de grillen. Maar vooral: geen wereldsche aangelegenheden, want dan zal de condeza haar dadelijk weder in het hoofd spoken.

Hier zweeg de graaf.

De moeder-overste vatte nu het woord op:

— De maatregelen die gij aanbeveelt, heer graaf, zijn werkelijk de heilzaamste; ik had hen al dadelijk als de beste erkend en het verheugt mij dat wij daaromtrent eenstemmig denken. Wanneer zult gij mij het arme kind brengen?

— Als het u gelegen valt, moeder.

— Altijd.

— Nog vandaag?

— Alles is hier altijd gereed.

— Des te beter. Na zonsondergang zal zij hier wezen. Ik zei het u reeds, het is niet goed noch voor hare ziel noch voor haar lichaam.

— Maar het certificaat, heer graaf!

— Indien het u morgen toekomt...

— Het spijt mij, heer graaf, maar de regel is uitdrukkelijk. Wij willen niemand aanvaarden zonder bewijsschrift van den geneesheer. Onze verantwoordelijkheid is te groot. Inderdaad er zijn zinneloozen die men voor zeer redelijk zou aanzien als zij op één punt niet dwaalden.

— Gij hebt gelijk, moeder. Het certificaat zal met haar hier wezen.

Beiden waren van hun leuningstoelen opgestaan.

De graaf maakte eene diepe buiging voor de priores.

Deze bracht hem tot aan de deur, trok aan de schel en terstond verscheen er eene non in de gang om den grafelijken bezoeker naar de deur van het klooster terug te brengen.

De schurk zegepraalde.

Buiten gekomen wierp hij rechts en links een schuwen blik op de grauwe kloostermuren als vreesde hij gezien te zullen worden.

Dan wikkelde hij zich in zijn mantel en snelde naar 't dorpje terug.

Daar wachtte zijn rijtuig.

Eenige oogenblikken later reed de boswicht naar Mexico terug, naar het prachtig kasteel dat het wettig eigendom was der condeza Gabriëlla de Campanas.

HOOFDSTUK XXVI

LEVEND BEGRAVEN

Bleek en afgemat zat Gabriëlla op haar legerstede in de hut van Ginebra.

Zij hield hare handen in haren schoot gevouwen en sloeg hare betraande oogen van tijd tot tijd naar boven.

Zij snikte niet en stelde zich niet wanhopig aan met handenwringen en jammeren.

Zij had gelatenheid in haar ijselijk lot waartegen zij zich vruchteloos verzet had.

De tranen welden nog maar onwillekeurig en slechts nu en dan in haar uitgeweende oogen. Sedert haar eerste ontzettend ontwaken op deze legerstede had haar verschrikkelijkste bewaakster het haar nog geen enkele maal vergund het vertrek te verlaten.

Zij had nog geene stem gehoord dan die van het vreeselijk tweetal dat de wacht over haar hield.

Onverwachts trad Ginebra met haren vriendelijken blik en haar vleiende woorden als een roofdier dat met zijne prooi speelt bij haar binnen en zeide:

— Sivene, het doet mij plezier dat ik u een tijding kan brengen die u zeker gelukkig zal maken.

Gabriëlla verroerde niet.

Zij hief haar blik naar de afschuwelijke vrouw op.

Geen tijding kon haar treffen.

Zij voelde wel dat zij voor eeuwig van de wereld gescheiden zou zijn.

— Gij gaat mij van avond verlaten, voegde Ginebra erbij.

Gabriëlla sprong ondanks zich zelven vreugdig op, wierp zich voor de voeten der mulattin neder en omhelsde haar knieën.

Smeekend riep zij:

— Spreekt gij de waarheid, vrouw?... O, wees barmhartig!... Zeg mij toch de waarheid! Laat mij den hemel niet zien om mij daarna terug in de hel te stooten. Wilt gij mij vrij maken?... Zie, ik wil mijn vermogen met u deelen en geen menschenhand zal u een haar krenken voor hetgene gebeurd is. Ik bezit eene uitgestrekte macht en invloedrijke vrienden. Beiden zullen u beschermen.

— Ik heb de waarheid gezegd, Sivene. Ik moet u van avond naar een klooster brengen, antwoordde Ginebra.

Zij wilde Gabriëlla doen opstaan.

Deze trok haar handen van de vrouw terug, bedekte daarmede haar gelaat en viel plat op den grond neder met de woorden:

— Groote God! wees mij genadig.

— Sta op, meisje, en wees maar gerust. De priores van het klooster staat als een vrome, goede, brave vrouw bekend... Gij zult het goed bij haar hebben... Veel beter dan ik het u hier kan geven.

De mulattin grinnikte.

Zij nam de condeza op en legde haar op de legerstede neder.

Het woord klooster had Gabriëlla aangenaam getroffen.

Daar zou zij ten minste menschen ontmoeten, godvreezend en deugdzaam, rechtvaardig en oprecht, die naar haar zouden luisteren.

Toen Ginebra het vertrekje verlaten had en de blik van Gabriëlla weder op de naakte rieten wanden, op het bladerdak en op de ruwe sponde viel, kwam haar gevoel andermaal in opstand tegen die ongehoorde, schandelijke gruweldaad waardoor men haar in dit moordhol gebracht had.

Het klooster scheen haar, bij deze helsche verblijfplaats, een hemel aan te bieden.

— Ik wil hier wel vandaan, al moest ik ook den dood te gemoet gaan, dacht zij.

Met een ongeduldigen, verlangenden blik keek zij naar het daglicht dat hier en daar door het gevlochten riet heendrong.

De uren kropen op dien dag nog langzamer voort dan gedurende den langen tijd harer gevangenschap het geval was geweest.

Zij telde de minuten en luisterde naar ieder geluid dat zich buiten de hut deed hooren.

Ginebra bracht haar zooals gewoonlijk gekookte boonen en maïsbrood voor haar middageten.

Gabriëlla wees deze spijs van zich af want het was haar niet mogelijk van deze vrouw nog iets aan te nemen.

Eindelijk verdween het daglicht.

Het werd donkerder in het vertrekje en de vurig verlangde avond die Gabriëlla verlossing zou aanbrengen, daalde ook in de hut.

Alles bleef stil en rustig.

De nacht maakte alle kleine openingen in het gevlochten riet onzichtbaar en de roode gloed van het vuur in Ginebra's kamer drong tot Gabriëlla's gevangenis door.

Buiten was er niets te hooren dan de golven van het meer die de heftige wind bruisend tegen den oever aandreef en de toppen der bananen boven de hut die hij heen en weder bewoog.

Gabriëlla bad.

Hare hoop was nu in de verplaatsing.

Zoude deze gebeuren?

Of had men haar bedrogen?

Nog altijd maakte de mulattin geene toebereidselen om haar weg te brengen!

Deze liep nu echter de hut herhaalde malen uit en bleef eenigen tijd buiten staan als wachtte zij op iemand.

Eensklaps was het Gabriëlla als hoorde zij het rollen van een rijtuig in de verte.

Zij sprong verheugd op en luisterde met inspanning.

Zij had zich niet bedrogen.

Hare polsen sloegen sneller, haar hart klopte luider!

Thans hoorde zij het hoefgetrappel en weinige oogenblikken daarna hield een rijtuig voor de hut stil.

Onwillekeurig dacht Gabriëlla eraan zich tot de reis gereed te maken, maar, goede hemel! zij had immers niets mede te nemen.

Al wat zij haar eigendom kon noemen waren de kleederen die zij aan had en die zij vóór een geruimen tijd aan de arme Sivene gegeven had.

Eensklaps vertoonde de mulattin zich op den drempel der deur en zeide:

— Kom hier, Sivene! Het rijtuig is daar om u naar het klooster te brengen!

Zij strekte hare bruine armen naar de gravin uit, greep haar bij de hand en bracht haar de hut uit.

Het was pikdonker.

Gabriëlla kon niets anders zien dan de donkere omtrekken eener koets.

Op den bok zat een man met een grooten, breedgeranden hoed op en een mantel om.

De trede was neergelaten.

Daarnaast stond de donkere gestalte van Anselmo.

De mulattin hielp de condeza dadelijk in het rijtuig stijgen.

Daarop volgde zij haar, sloeg de trede achter zich toe en weg rolde het voertuig.

Het schokken en slingeren daarover bewees dat zij langs een slechten ongebaanden weg reden.

Het was zoo donker dat Gabriëlla niets van de omstreken kon zien.

Met een bevend hart zat zij naast de verschrikkelijke mulattin.

Waar bracht zij haar heen?

Had zij haar de waarheid gezegd? Was het klooster het doel van den tocht? Of had men een nog vreeselijker verblijfplaats voor haar gekozen?

Zulke gedachten doorkruisten den bangen geest van Gabriëlla.

Duizend beelden van ontzetting en wanhoop spookten voor haren geest.

Zij drukte haar gevouwen handen krampachtig tegen de borst en bad den hemel om bijstand.

Langen tijd had het rijtuig heen en weder geschommeld.

Toen kwam het op een goeden straatweg en reed nu veel harder voort.

Ginebra zat spraakloos en onbeweeglijk.

Slechts het duchtig klappen der zweep van den koetsier en het davrend rollen van het rijtuig, verbraken de voor Gabriëlla zoo pijnlijke stilte.

Eensklaps zag de condeza de vele verlichte ramen van een niet ver verwijderd gebouw op de hoogte die zij opreden.

Zij murmelde: Goddank! en begroette den lichtglans die een straal van hoop in haar hart schoot.

Men reed den berg op.

Voor het klooster hield het rijtuig stil.

Ginebra sprong uit het rijtuig.

Het wijf nam Gabriëlla krachtig bij den pols en hielp haar afstijgen.

Op dit oogenblik ging de kloosterpoort open.

Een heldere lichtglans kwam daaruit te voorschijn.

De mulattin had met Gabriëlla den ingang bereikt en wilde binnen treden toen de condeza naar het rijtuig omkeek...

Bij het licht dat uit de deur stroomde herkende zij in den koetsier haren neef!

— Bernardo! schreeuwde zij met eene akelig gillende stem.

De schelm grinnikte.

— Moordenaar! Beul! Naar de rechtbank met mij! riep zij hem toe.

Zij had hem terstond bij zijnen mantel gegrepen.

Doch de mulattin greep haar vast, trok haar naar de deur van het klooster mede en duwde haar in het voorhuis binnen.

Daar waren verscheidene bedienden die zich van haar meester maakten.

— Razend zinneloos! zei Ginebra.

De deur viel dicht achter haar.

De mulattin stapte terug in het rijtuig.

Bernardo legde de zweep op de paarden en reed weg.

Gabriëlla ging ondertusschen naar de trap die naar de bovenverdieping van het krankzinnigengesticht voerde.

Want krankzinnig was zij, dit verklaarde een certificaat geteekend: Dr Baldi!

Haar gang was onvast, haar hoofd gebogen en hare handen hingen slap naast haar neder.

Op de onnatuurlijke overspanning was een volledige uitputting gevolgd.

Zonder geregeld te kunnen denken liet zij zich onwillekeurig door de vrouwelijke bedienden voortleiden.

Zij hadden de gang bereikt aan wier zijde zich de kamer der abdis bevond.

Deze kwam haar met een lamp in de hand te gemoet.

— Moeder-overste! zeide een der bedienden tot Gabriëlla.

Zij klopte het meisje zachtjes op de schouder om haar uit de mijmeringen te doen ontwaken.

De jonge gravin keek op.

Zij ontmoette den zachten, vriendelijken blik der waardige vrouw.

Het was haar te moede als viel de last die haar dreigde te verstikken van de borst.

Een gevoel van vertrouwen en hoop maakte zich van haar meester.

Terwijl zij naar de priores toeging kwamen haar de tranen in de oogen.

— Wees welkom binnen onze muren, mijne dochter! Rust, vrede en rein geluk der ziel wachten u hier.

Zij vatte Gabriëlla liefdevol bij de hand en bracht haar in de kamer.

Maar twee bedienden volgden.

Zwijgend was de gravin gevolgd.

De priores zette de lamp op de tafel neder en wendde zich nu tot Gabriëlla met de woorden:

— Gij zijt zwaar beproefd geworden, arme Sivene. Maar uw leed en uwe smart kunnen u niet volgen. Gij zult dat alles in de stilte vergeten en niet meer naar uw vroeger bestaan terug verlangen. Ik zie het, wij zullen goede vriendinnen zijn.

De waardigheid, de voornaamheid der priores, de smaakvolle alhoewel eenvoudige inrichting van het vertrek, ja, zelfs de lucht die Gabriëlla hier inademde riepen in haar de gravin weder terug.

Zij vergat het gewaad der dienstmaagd dat hare edele gestalte omhulde, richtte zich in al hare majesteit op en zeide:

— Ik zie dat de ontzaggelijke misdaad die aan mij gepleegd is, mij ook binnen deze geheiligde muren volgt en dat men zich niet geschaamd heeft ook met u het schandelijkste spel op touw te zetten. Ik ben Sivene, de verongelukte dienstmaagd der condeza Gabriëlla de Campanas niet. Ik ben deze zelf en ik eisch in naam der menschelijkheid, in naam van den godsdienst maar ook in naam der wet uwe bescherming en uwe hulp om de misdadigers te ontmaskeren en ze aan het gerecht over te leveren.

De waardigheid en fierheid in Gabriëlla's voorkomen, de onmiskenbare edele uitdrukking in hare taal en de bepaaldheid waarmede zij deze woorden uitsprak, hadden aanstonds zulk een verrassende uitwerking op de priores, dat zij aan de condeza onwillekeurig een stoel aanwees en zeide:

— Ga zitten, mijn kind. Gij zijt zenuwachtig en hebt groote behoefte aan rust.

Maar de woorden van den ouden graaf kwamen haar weder voor den geest.

Zij zag in haar een ongelukkige krankzinnige.

Was zij niet in de groote wereld opgebracht?

Daar had zij zich die voornaamheid aangeschaft die haar als het kenmerk van adeldom gaven.

Met zachte stem sprak de priores:

— Uw leven, de geschiedenis van uw lijden is mij bekend en heeft mijne innige deelneming in uw lot opgewekt. Mijne bescherming, mijne hulp zullen u in de rijkste mate ten deel vallen. Mijne liefde en mijne zorg voor u zullen nooit nalaten rust en vrede in uwe gekwelde ziel te doen dalen. Om dit doel te bereiken moet gij uw verleden vergeten en dit nimmer meer door woorden in u zelf doen herleven. Spreek daar nooit meer over, mijn lief kind, indien gij mij een groot genoegen wilt doen.

Deze woorden der abdis hadden een droevige uitwerking op den geest van Gabriëlla.

Het arme meisje werd gedurig meer en meer gefolterd.

Nochtans vermande zij zich.

Hier ten minste was goede trouw.

Indien zij de priores kon overtuigen zou zij vrij wezen.

— Gij zijt mij, sprak de jonge gravin, sinds mijne vroegste kindsheid als eene waarlijk vrome, heilige vrouw bekend. Ik heb mijn oom uwe deugden zoo vaak hooren roemen. Ontferm u, als gij mij waarlijk voor krankzinnig houdt, over dien braven grijsaard.

— Wie bedoelt gij?

— De graaf Alonzo de Campanas.

— Maar, lief kind!

— O, ik bid u, moeder, geloof mij. Zijn zoon Bernardo is een monster en heeft den armen man bedrogen. Door mijn voorgewenden dood is die ouderling van alle levensgeluk beroofd. Hebt gij betrouwen in den ouden graaf, moeder?

— Het is een voorbeeldig man.

— Welnu, geef dan aan mijn oom kennis van mijn verblijf alhier. Laat hem hier komen en overtuig u dan zelf of ik zijne nicht, zijne geliefde Gabriëlla niet ben!

Daarbij strekte zij hare handen smeekend naar de priores uit.

De tranen kwamen in haren schoot nederleken.

De abdis schudde medelijdend het hoofd.

Halfluid zuchtte zij:

— Ongelukkig kind!

Daarop vervolgde zij met hare gewone vriendelijkheid:

— Het is mijn plicht u van uwe dwaling te overtuigen, arme Sivene! Hoeveel leed het u ook moge berokkenen de bitterste medicijnen zijn vaak alleen heilzaam. Uw liefde, uw vertrouwen op den graaf Alonzo de Campanas doen uw hart eer aan en hij verdient deze genegenheid van uwen kant meer dan gij wel kunt beoordeelen.

— O neen, moeder, ik schat hem zeer hoog.

— Weet dan dat hij hier is geweest.

— Mijn oom?

— Ja.

— Maar het is niet mogelijk!

— Hij is het zelf die u hier een aangename, stille, gelukkige wijkplaats is komen verschaffen. Hij zelf betaalt voor u omdat hij zooveel van u houdt.

— Almachtige God! mijn oom zelf, gilde Gabriëlla.

De wanhoop greep haar aan.

— Neen, neen, dat is niet mogelijk! Gij hebt u vergist, gij zegt dit maar om mij tevreden te stellen. Herroep uwe woorden! Mijn oom kan dit niet gedaan hebben!

Daarbij viel Gabriëlla voor de voeten der abdis neder en greep bevend hare handen.

De priores echter die van het diepste medelijden vervuld was, trachtte hare kalmte te bewaren en zeide:

— Ziet gij dan niet in, Sivene...

— O, noem me toch geen Sivene meer!

— Maar, kind!

— Dat is mij onuitstaanbaar! Wilt gij mij dan krankzinnig maken?

— Hoe wilt gij dat ik u noeme?

— Mijn naam is Gabriëlla.

De priores schudde het hoofd.

— Ook die naam niet! zeide zij. Willen wij u dan een anderen kiezen?

— Geen Sivene meer.

— Hoe wilt gij dan?

— Heet mij Beatrix, gelijk mijne moeder heette.

— Ziet gij dan niet in, Beatrix, hoe de graaf dit alles gedaan heeft om u gelukkig te maken.

— Om zich van mijne goederen meester te maken! kreunde Gabriëlla en viel uitgeput op den grond neder.

— Kom, kom, mijn kind, houd u goed, zeide de priores.

Zij hief de ongelukkige op en zette haar in den leuningstoel neer.

Daarop ging zij naar de deur, trok aan de schel en spoedig trad eene non de kamer binnen.

— Gij hebt nu behoefte aan rust, mijn kind, vervolgde de klooster-overste op kalmen toon. Ga naar uwe cel. Ik heb haar onder mijn eigen toezicht voor u in orde laten brengen.

Zij beval aan Gabriëlla van op te staan, legde haren arm liefderijk op haren schouder en zeide terwijl zij met haar naar de deur ging:

— God neme u onder zijne bescherming! Tot morgen, Beatrix!

In doffe wanhoop waggelde de gravin naar hare eenzame cel, gevolgd door eene liefdezuster.

HOOFDSTUK XXVII

BIJ HET LEGER

Op den morgen na de begrafenisplechtigheid der zoogenaamde condeza Gabriëlla, kwam Sallandro met zijn dokter in de hoofdstad terug.

Met stof bedekt stapten zij van hunne paarden af en snelden naar de kamer van Evraert.

Reeds terstond bij het binnenkomen zagen zij hoe het met hem gesteld was.

Bleek, afgevallen en somber lag daar de vroeger zoo schoone als krachtige man.

Zijn oogen, die anders vol vuur en levenslust waren, staarden nu mat en met doffe gelatenheid in de ruimte.

Diep geroerd door het ontzettend lijden dat hij bij zijn vriend bemerkte, begaf Sallandro zich naar het bed van Evraert en vatte hem met de innigste deelneming bij de hand.

Hoe zou hij woorden van troost vinden om zijn diep teneergebogen geest op te beuren, om hem zijn vreeselijk lot dragelijk te maken?

Evraert las in het oog van Sallandro de gedachte die hem vervulde en schudde met het hoofd als wilde hij hem zeggén, dat er geen troost, geen geluk meer voor hem bestond.

— En toch moet gij er u over heen zetten, Evraert! Het leven heeft nog te groote eischen aan u te doen, zeide Sallandro terwijl hij hem de hand drukte, denk aan uwe kunst, daaraan is het ideaal niet ontnomen, daarin moet, daarin zult gij troost vinden. En denk aan uw vrienden die ook aanspraak op uw leven hebben. Zij hebben u noodig ter wille van hun eigen geluk en dit geluk zal ook op u afstralen. Gedraag u als een man, Evraert, zooals ge altijd gedaan hebt en gun aan uw vijanden de zegepraal niet dat zij u overwonnen hebben.

Bij deze laatste woorden van Sallandro trok er als 't ware een onweerswolk over de bleeke trekken van Evraert.

Zijne oogen kregen een koortsachtigen glans en met een krachtige stem sprak hij:

— Ja, ik zal leven! Er moet in deze wereld eene vergelding plaats hebben.

Hij wilde verder spreken doch Sallandro gebood hem te zwijgen en de dokter onderzocht den zieke.

Nadat de dokter zijne bevelen en voorschriften gegeven had verliet hij het huis.

Sallandro vergezelde hem.

Beiden gingen onderzoek doen in hoeverre er aan de wettelijke voorschriften bij zulk een plotseling sterfgeval als dat van de condeza voldaan was.

Zij wonnen den raad der voornaamste rechtsgeleerden der stad in, of er mogelijkheid bestond de erfgenamen der condeza in verhoor te nemen en nogmaals eene lijkschouwing te doen plaats hebben.

Al hunne pogingen leden schipbreuk.

De verklaring van dokter Baldi was daar.

En toch het hooge aanzien waarin de graven de Campanas stonden was eveneens een hinderpaal.

Overigens was niemand in de stemming om zich met persoonlijke aangelegenheden bezig te houden.

Aller oogen waren op den oorlog gevestigd. Nieuwe troepen werden er in het gansche land aangeworven; in de kanongieterijen werkte men dag en nacht door; in de kruitmolens van Santa-Fé werd een ontzaglijke voorraad voor allerlei vuurwapens vervaardigd.

De volgende morgen was tot het oprukken der nationale soldaten bestemd.

Reeds bij het aanbreken van den dag begon het op straat levendig te worden en reeds vroeg begon de optocht.

Al de soldaten waren opgeruimd.

Slechts de blik van één officier bij het regiment van Sallandro was ernstig en somber.

Hij keek niet naar de schoone oogen die tusschen de wuivende zakdoeken te voorschijn kwamen.

Men kon het hem aanzien dat een ander doel dan datgene, hetwelk zijne kameraden in geestdrift had doen ontvlammen, hem bezielde en ten strijde deed trekken.

Die eene was Evraert.

Noch het vaderland, noch de lauwerkrans van den overwinnaar deden hem de stad verlaten en de kogels der woeste vijandelijke scharen tegentrekken.

Het was de dood zelf dien hij zocht en die hem op het ziekbed voorbij was gegaan.

Zijn ijzersterk gestel had over de zieke gezegevierd. Zijne wond was genezen en zijne krachten waren weder bijgekomen.

Het morgenrood kleurde echter zijne wangen niet meer, want voor hem was de levenszon ondergegaan.

Hij was doodsbleek.

Diepe weemoed stond op zijne trekken gestempeld.

Nochtans was hij een knap officier.

Op menig balkon werd de Vlaming aangeduid en was hij het voorwerp der gesprekken.

Men vereerde thans in hem niet alleen den talentvollen kunstenaar, den beminnelijken vreemdeling, zijn diep ongeluk had de algemeene deelneming in hem verwekt en des te meer daar het onherstelbare verlies der gevierde, onvergeetlijke condeza Gabriëlla de Campanas door hem in de herinnering harer vereerders weder verlevendigd werd.

De brigade begaf zich op marsch onder de daverende toejuichingen der toeschouwers.

Zij trok door al de groote straten der stad waar haar overal met dezelfde geestdrift hulde gebracht werd.

... ...

... ...

Eenige dagen later stonden er in de nieuwsbladen berichten omtrent de gevechten in het Noorden tegen de troepen van Juarez.

Tevens werden daarin onnauwkeurige opgaven van de namen der gekwetste en gesneuvelde strijders gedaan.

Onder de namen der laatstgenoemden kwam ook die van Evraert voor.

Ook de geëerde, gevierde, groote kunstenaar Evraert, heette het in het bericht, is voor onze goede zaak, voor ons vaderland gevallen.

Met zijne heldenborst dekte hij den terugtocht zijner moedige kameraden en vond daar den dood, die hem met zijne verloofde, zijne geliefde Gabriëlla, voor eeuwig vereenigd heeft.

Spoedig werd het echter bekend dat Evraert nog leefde, dat zijne wond niet doodelijk was en dat hij zich reeds in de stad en wel ten huize van zijn vriend Sallandro bevond.

De oude schurk Alonzo de Campanas had opvolgentlijk de twee berichten in de gazet gelezen.

Evraert nog in 't leven! En buiten gevaar!

Nu in de eerste krant stond het doodsbericht.

Dat was hem voldoende.

Hij begaf zich daarmede ijlings naar zijne schrijftafel en schreef naar de priores van het krankzinnigengesticht waarin Gabriëlla zich bevond. Hij zond haar in den brief het nieuwsblad en verwees haar naar het artikel over Evraert, den Vlaamschen schilder.

Hij voegde erbij:

« De arme Francisco Evraert, de verloofde van onze eeuwig onvergetelijke Gabriëlla, is dood. Ik zend u het bewijsstuk daarvan omdat ik wel denk dat het lezen van dit bericht ertoe zal bijdragen om de ongelukkige krankzinnige Sivene van hare dwaling te genezen ».

Hij liet een beruchten guerrillero komen, stelde hem den brief ter hand met een rijke fooi om het schrift aan de overste van het gesticht te bestellen.

Bernardo glimlachte toen hij het vernam:

— Heerlijk, sprak hij. Zoo'n berichtje moet haar een dolksteek in het hart wezen.

HOOFDSTUK XXVIII

DE KARAVAAN

De goudkoorts die de menschen naar Californië joeg duurde nog altijd voort.

Het wonderland had sinds twintig jaar de wereld betooverd.

De pelsjagers vergaderden zich in het Noorden om zich tot hun gevaarlijke onderneming uit te rusten van waar zij hunne tochten naar het jachtgebied in het Rotsgebergte begonnen.

In een bierhuis werd druk over Californië gesproken. Evraert zat daar en luisterde eerst met flauwe aandacht, daarna met gescherpt gehoor naar de gesprekken.

Het goud kon hem echter niet schelen.

Hij bezat meer rijkdom dan hij gebruiken kon.

Maar het nieuwe en het vreemde der onderneming alsmede de pracht der natuur welke er naartoe leidde oefenden een machtigen invloed op zijne verbeelding. Het avontuurlijke en gevaarlijke der reis strookte met zijne gemoedsstemming en hij wendde zich tot een pelsjager die vele jaren in het Rotsgebergte doorbracht.

Het was een Noord-Amerikaan met name Hood.

Hood was een oorspronkelijk, krachtig man, zooals men ze meestal slechts op de grenspunten der beschaafde wereld aantreft.

Hij was rondborstig zonder veel beleefdheid maar bezat eene bijzondere goedhartigheid en opofferende liefde voor zijn vrienden.

Maar het was een gevaarlijke vijand.

Veel onderwijs deed hij niet op, maar hij bezat toch een helderen geest.

Het was een ervaren jager en had daarbij veel gevoel voor de schoonheden der natuur.

Hij hing voor Evraert zulke gloeiende bezielde schilderingen der streken op dat deze hem met klinkende verbazing aanhoorde.

Het uiterlijk van Hood beantwoordde geheel aan zijn innerlijk.

Hij was een krachtig, gespierd man met innemende door weer en wind gebruinde gelaatstrekken.

Hij had donkerbruin, lang haar, dat in lokken op zijne schouders neergolfde en een groot litteeken op de rechterwang.

Evraert besloot Hood te volgen.

Een stem riep hem dat hij het doen moest.

Waarom? Zou hij vergeten? Zou hij troost vinden?

Toch niet!

Zij vertrokken te zamen.

Weldra vormde zich een groote karavaan om de reis te ondernemen.

Ook Evraert en Hood bestegen hunne paarden.

Een neger, Tommy genaamd, volgde met den wagen waarin het schildergereedschap en ander benoodigdheden verzameld waren en die door twee stieren bespannen was.

De eerste nacht bij het brandende legervuur was droevig voor Evraert.

Hij dacht nooit meer de plaatsen terug te zien waar hij zooveel geluk had gesmaakt.

De karavaan die door Hood aangevoerd werd en de Mexicaansche stad Taos tot doel had, bestond uit nog geen tachtig menschen.

Daaronder waren twintig weerbare mannen.

Het was niet veel maar zij waren vastbesloten het hoofd te bieden als er zich iets mocht voordoen.

Zij hadden in hun vaderland niets achtergelaten, voerden al wat zij in de wereld bezaten : vrouwen en kinderen mede, en zij wilden hen met hun bloed verdedigen.

Zij zouden hun doel bereiken.

Zij kwamen Mexico veilig door en naderden weldra de streek waar de Indianen woonden. Niet de zachte Indiaansche Mexicaan, die gedwee als een hond de hand likt die hem slaat, maar de fiere wilde Roodhuid, dag en nacht in den zadel, de speer in de vuist belust op moord en roof.

Voor den nacht beval Hood de uiterste waakzaamheid aan. De wagens werden in een vierkant geplaatst. Binnen dit vierkant moesten zijne lotgenooten zich rustplaatsen uitkiezen, terwijl buiten wachten waren uitgezet om het naderen van den vijand in tijds aan te kondigen.

De nacht verliep zonder stoornis.

De dageraad stortte nieuwe hoop in hunne harten.

Zij kwamen water te kort maar op den langen tocht dien zij ondernamen hoopten zij er wel te vinden.

Andermaal zette de stoet zich in beweging, de diepten werden doorgeloopen, de hoogten beklommen maar de bedding der rivier, die zij volgden, was en bleef droog.

Na verloop van eenige uren verliet Hood de karavaan en snelde naar den oever.

Hij had daar eene vochtige plaats ontdekt en hoopte er water te zullen vinden.

Tot zijn schrik bemerkte hij al spoedig dat de diepte, waarin het water was blijven staan, geheel weggeschept was.

Hij zag ook de voetstappen der Indianen die hier bezig geweest waren en die hen dus vooruit trokken om de geringe hoeveelheid water, die zich op den weg bevond, aan hen te berooven.

Ontsteld keerde hij naar de karavaan terug. Hij ontweek hunne vragende blikken daar hij hen door de treurige vooruitzichten niet somberder wilde maken.

Slechts aan Evraert deelde hij mede waarover hij zich bevreesd maakte en zeide dat hij thans aan de mogelijkheid wanhoopte de stad Taos te bereiken.

Evraert rekende het zich tot eenen plicht zijne karavaangezellen met den toestand bekend te maken.

Moest men de reis voortzetten of terugkeeren? Het was middag.

De zon schoot hare brandende stralen op de dorstige reizigers neder en zij hadden, toen zij op eene hoogte gekomen waren, vermoeid allen last afgeworpen om eene kortstondige rust te genieten.

Daar lag voor hen het groene land met zijn weelderigen plantengroei! Meer Noordwaarts zagen zij een uitgestrekte bergketen die zich als een blauwe wolk aan den gezichteinder vertoonde.

De mededeeling van Hood deed de jubelkreten welke het groene land en de verlangde bergen tegenklonken wel is waar verstommen maar de vonk der hoop glom weder op.

Eenparig werd er besloten de reis voort te zetten.

Vooruit naar de groene beemden!

De avond bracht de reizigers tot in het hooge gras waar zij doodmoede nedervielen.

Het laatste water werd dien avond verdeeld. De hoop was op den volgenden dag gevestigd.

Zij verdroegen geduldig elke kwelling en met verlangen naar den morgen legden zij zich ter rust.

Evraert die, wat levensmiddelen en water betrof, geheel onafhankelijk van de anderen reisde, was met zijn voorraad van het laatste uiterst spaarzaam te werk gegaan.

Gedurende den nacht ging de wind liggen.

Bij het morgenkrieken was er geen wolkje meer aan den hemel te zien en de reizigers ontwaakten van dorst.

Evraert deelde zijn laatste water uit.

Na de middaghitte waren al de reizigers dood van dorst.

Hun laatste krachten waren ontzonken en tot den avond bleef men roerloos in het verschroeide gras liggen.

Ook Hood, de anders zoo krachtige man, lag onbeweeglijk neder en hield zijn ingevallen oogen op de ondergaande zon gevestigd.

Alleen Evraert had zich nog staande weten te houden, ging nu met zijn veldflesch naar Hood, nam hem bij den schouder en zeide:

— Drink, vriend, ik heb nog maar weinige droppels.

— Neen, Evraert, de laatste dronk komt u toe. Mij helpt toch niets meer, antwoordde Hood, terwijl hij de veldflesch afweerde.

— Drink, Hood, het is voor u noodiger dan voor mij. Ik kan het nog lang uithouden.

Hij boog zich over hem heen, schoof zijn arm onder zijn hoofd en lichtte hem op.

Dan liet hij het vocht op de gloeiende lippen van den Amerikaan vloeien.

Hood slurpte de laatste droppels op uit de flesch.

Daarna zonk hij weer machteloos neder, keek een oogenblik met innige dankbaarheid naar Evraert en sloot toen de oogen.

Met weemoed en ontzetting zag Evraert naar zijn trouwen, dapperen kameraad en toen weder naar zijne overige gezellen.

Zou hij ze dan allen zien sterven?

Moest hij zelf zulken verschrikkelijken dood afwachten?

Ook hij gevoelde hoe de dorst hem bijna ondraaglijk begon te kwellen en hoe zijne krachten hem ontzonken.

Nochtans gevoelde hij dat hij nog ver kon gaan eer hij zou ineenzakken.

Het zou immers mogelijk zijn dat er op kleinen afstand water te vinden was, maar mocht hij zijne lotgenooten thans verlaten? Thans, nu zij op de grenzen der eeuwigheid gekomen waren?

Deze gedachte stuitte hem tegen de borst en hij wees haar met verachting van zich.

De zon vergulde de onafzienbare grasvlakte met hare laatste stralen.

Evraert zette zich naast Hood neder terwijl hij zijn verrekijker, gelijk hij reeds dikwijls gedaan had, uit den zak haalde om de uitgestrekte vlakte te overzien of er nergens eenig spoor van water zou te ontdekken zijn.

Naar alle zijden had hij reeds door den verrekijker gezien, toen hij zeer in de verte, een weinig ter zijde den weg, donkere stippen bemerkte die zich bewogen.

Hij keek scherper en aanhoudender toe.

Nu herkende hij in die stippen dat het herten waren die in eene lange rij voortliepen.

Zij schenen zich naar een bepaalde plaats te begeven, want zij bleven geen oogenblik staan.

Deze plaats was waarschijnlijk een klein, laag boschje waarboven eenige jonge populieren uitstaken.

Nu had het voorste hert het boschje bereikt en verdween er achter.

Allen volgden.

Weldra waren zij verzwonden.

Het boschje was te laag dan dat zij er geheel konden achter verdwijnen.

Wat dan?

Zij waren zeker in eene diepte gegaan.

Als een lichtstraal schoot het door Evraert's ziel dat daar water moest te vinden zijn, waaraan de dieren hunnen dorst wilden lesschen.

Tot Hood sprak hij :

— Vriend, ginder is water.

— Waarom denkt gij dat? vroeg deze zwak.

— Ik heb zooeven een troep herten bij de populieren zien verdwijnen en in den omtrek is de grasvlakte geheel effen.

— Ik geloof het niet.

— Zie zelf eens door den verrekijker.

Hood lag onbeweeglijk.

Hij schudde met het hoofd.

— IJdele droomen, vriend.

Evraert keek nogmaals door de zienbuis. Nu zag hij de herten bij het boschje te voorschijn komen en in de weide rustig grazen.

Het vermoeden werd zekerheid.

Zonder verder nadenken stond de jonge man op, begaf zich naar zijn wagentje en wierp al de overtollige goederen daar af.

Dan gespte hij er nog een groote veldflesch aan vast, hing zijne buks over den schouder en liep met zijn voertuig ijlings den heuvel af in de richting der populieren.

De verlevendigde hoop gaf hem nieuwe krachten.

Hij had den gebaanden weg verlaten.

Het werd duister.

De nacht viel ras over de prairiën gelijk dit in Mexico het geval is.

Hij bereikte eindelijk de populieren waar zich inderdaad een vijver uitstrekte.

Een kreet van vreugde ontsnapte hem.

Nu zou hij redding aan zijne gezellen kunnen brengen!

Maar nauwelijks had hij zich gelaafd of de vermoeienis viel hem zwaar op het lijf, hij wankelde en stortte in het gras nader.

De dageraad gloorde in het Oosten eer hij de vermoeide oogleden opende.

Verschrikt dat hij zoolang geslapen had ontwaakte hij met de gedachte aan zijne lijdende gezellen.

Het karretje vol gevulde flesschen begon hij naar het legerkamp te stuwen dat hij 's avonds te voren verlaten had.

Nauwelijks echter had hij omstreeks honderd schreden gedaan of hij zag voor zich in de verte een troep ruiters die op hem schenen af te komen.

Al spoedig verdwenen zij in de diepte maar weinige oogenblikken later kwamen zij weder op eene hoogte te voorschijn.

Evraert ontstelde.